

HABERLER

X. Dünya Madencilik Kongresi - Maden makinaları sergisi

X. Dünya Madencilik Kongresi ve Maden Makinaları Sergisi'nin Ekim 1979'da İstanbul'da yapılması kararlaştırılmış ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Başkanlığında bir Organizasyon Komitesi kurulmuştur.

Kongrenin ana konusu «İnsanlık Hizmetinde Mineraller ve Madencilik»'tir. Kongre çalışma konuları, aşağıda yazıldığı gibi 4 bölümden oluşmaktadır. Daha ziyade yurdumuz madenciliği ile ilgili bu konulardaki çalışmalarımızı tanıtan tebliğlerin hazırlanması arzu edilmektedir.

Hazırlanacak tebliğlerin başlıkları ve 150 kelimeyi geçmeyen Türkçe ve Diğer kongre lisanında kısa özetini Ekim 1977 sonuna kadar «X. Dünya Madencilik Kongresi ve Maden Makinaları Sergisi Organizasyon Komitesi - Ziya Gökalp Cad. No, 17 Kat. 8 Yenişehir-Ankara» adresine gönderilmesi gerekmektedir.

Kongre Tebliğ konuları :

1. Düşük ısı değerli katı kaynaklarının (linyitler, ısı değeri düşük taşkömürleri, bitümlü şistler, katranlı kumlar, asfaltitler v. b.) enerji üretimi amacıyla kullanımı.
2. Küçük krom, bor, manganez, kurşun - çinko, v. b. yataklarının değerlendirilmesi ve yeraltı işletmeciliği ile ilgili sorunlar.
3. Kıyı ötesi yatakları, denizaltı yatakları, yüksek tavan basınçlarına maruz yataklar v. b. gibi güç koşullar altında işletilen yataklarda kaydedilen gelişmeler.
4. Maden yataklarının Fizibilite etüdüleri ve ekonomik kârlılıkları.

(Kongre lisanları : İngilizce, Fransızca, Almanca, Rusça ve İspanyolcadır.)

I. ULUSAL PERLİT KONGRESİ

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğü ve Türkiye Jeoloji Kurumu Başkanlığı 20-22 Aralık 1977 tarihlerinde Ankara'da ortaklaşa bir I. Ulusal Perlit Kongresi toplamaya karar vermişlerdir.

Kongre'de Perlit sorununa çeşitli yönlerden yaklaşan aşağıdaki konularda bildiriler sunulabilecektir.

Perlit Jeolojisi

Perlit Teknolojisi,

Perlit İşletmesi,

Perlit Pazarlaması,

Perlit İşletmesi,

Perlit'in kullanma alanları ;

Tarımda kullanım,

Yapılarda kullanım,

Endüstride kullanım,

Perlit Ekonomisi (Isı tasarrufu, Deprem zararlarının azaltılması, Yapı gereçlerinde tasarruf v. b.)

Kongre'ye katılmak isteyenlerin :

I. Ulusal Perlit Kongresi

Sekreterliği

PK. 464, Kızılay-Ankara

adresine başvurmaları gerekmektedir.

DİVRİĞİ'DE 1200 MADEN İŞÇİSİNİN GREVİ

— Divriğ Demir Madeni İşletmesinde çalışan yaklaşık 1200 işçi ikinci kez greve başlamıştır.

Sivas'ın Divriği ilçesindeki işletmede, Türk - İş'e bağlı Maden - İş Federasyonu Üyesi Cevher-İş Sendikası, toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine bir süre önce grev kararı almış ve uygulamaya geçmiştir.

Ancak işveren mahkemeye başvurmuş ve yürütmeyi durdurma kararı almıştır. Grev mahkeme kararı uyarınca kaldırılmıştır. Cevher-İş, grevi durduran karara itiraz etmiş ve Ankara 2. İş Mahkemesi'nden grevin yasal olduğu yolunda ikinci bir karar almış ve işçiler, mahkeme kararına dayanarak ikinci kez grevlerini başlatmışlardır.

Sendika yetkilileri, işverenin bu tavrının işçileri daha da bilinçlendirdiğini, ikinci greve daha güçlü ve kararlı olarak girdikleri açıklanmıştır.

Son olarak aldığımız haberlere göre işveren Karabük'ten özel olarak uyanışı bastırmak üzere getirtilen silahlı komandoların işine son verilmesi ve diğer istemleri kabul etmesi üzerine grev kararı kaldırılmıştır. Ancak toplu sözleşme görüşmeleri sürmektedir.

KÖMÜR KONGRESİ ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

iki yılda bir düzenlenen Bilimsel ve Teknik Kongre dizisinin yanı sıra Odamızca bu yıl Zonguldak'ta Kömür Kongresi yapılması kararlaştırılmış ve bu konuda Zonguldak Şubemiz görev almıştır.

Olanaklar ölçüsünde uluslararası düzeyde yapılmasına çalışılan ve kömür madenciliğinin sorunları ile sınırlandırılan kongrenin hazırlık çalışmaları ilerlemiştir. Konu ile ilgili olarak Şube Yönetim Kurulu aşağıda adları bulunan 14 kişiden oluşan Kongre Yürütme Kurulu oluşturmuştur.

Başkan : Lütfi Çallı

Sayman : Muammer Coşkun

Yazman : Selçuk Buyurgan

Üye : Kemal Yıldırım

Üye : Kamil Ayrol

Üye : Tınaz Titiz

Üye : Refik Karabaştık

Üye : Remzi Yamaç

Üyg : Akın Yürüten

Üye : İrfan Ergün

Üye : Nail Çetek

Üye : Cahit Ülker

Üyo : Saim Ülgüdür

Kongre Yürütme Kurulu Mayıs ve Haziran aylarında 12 toplantı yapmış, kongre tarihini 23-27 Ocak 1978 olarak saptamış Ayrıca 2 ayrı üretim bölgesinde Kozlu ve Üzülmöz'de üyelerle ortak toplantı yapan Yürütme Kurulu kongrenin kapsamını tartışmaya açmış, üyelerin somut sorunlarını ele alan tebliğler hazırlamaları yönünde girişimlerde bulunmuştur.

Gene Yürütme Kurulu Zonguldak'ta Ereğli Kömürleri İşletmesi ve Zonguldak Maden İşçileri Sendikası ile temasa geçerek kongre hazırlıklarına katkıları için olumlu netice aldıktan sonra iki ayrı ekip kurarak İç Anadolu, Ege ve Marmara Bölgelerindeki çeşitli kömürle ilgili kuruluşlar ziyaret etmişler ve olumlu izlenimlerle dönmüşlerdir.

Maden Makinalarının tanıtılacağı bir serginin de açılacağı bu kongrenin ilk duyurusu Haziran ayı için tüm üyelere ve ilgili kuruluşlara gönderilmiştir. Kongre'ye

tebliğle veya izleyici olarak katılacak olanların duyuruda yeralan katılma formunu -en geç 15.8.1977 tarihine kadar.

Türkiye .1. Kömür Kongresi

Yürütme Kurulu Başkanlığı

Uman Cad. No. 6 Zonguldak

adresine göndermeleri gerekmektedir.

HASANÇELEBİ DEMİR CEVHERİ İŞLETMESİ VE TESİSLERİ ÖN ETÜDÜ TAMAMLADI

Ülkemizde kurulu ve kurulmakta olan demir çelik tesislerinin ham madde ihtiyacını karşılamak amacıyla işletilmesi kararlaştırılan Hasa nçelebi Demir Yatakları ile ilgili ön etü dler tamamlanmıştır.

Fizibilite etü dü ihalesi için şartname hazırlıklarında son safhaya geline n ve ihaleye çıkılması beklenen Hasa nçelebi demir yatakları ile ilgili olarak hazırlanan demir cevheri işletmesi ve tesisleri genel saha etü dünün özet i aşağıda verilmiştir :

Yatağın önemi : Türkiye 1970 yılından bu yana gittikçe artarak demir cevheri ithal etmektedir. Faaliyet halindeki üç adet demir çelik ünitelerine ilâveten Sivas'ta kurulmakta olan 4. Demir Çelik ünitesi de dikkate alındığında Türkiye'nin demir cevheri ihtiyacının gelecek yıllarda daha da artacağı ortadadır.

Bu bakımdan ülkemizde mevcut demir cevheri yataklarının süratle teknolojik değerlendirilmesi yapı lıp üretime sokulması ve yeni yatakların bulunması zorunluluğ u vardır. Kaldı ki Türkiye'de düşük tenörlü demir cevheri yatakları artan demir talebini karşılama yönünden büyük bir potansiyel arz etmektedir.

1 milyar 150 milyon tonluk rezerv : Ülke mizin demir cevheri ihtiyacını karşılamak bakımından büyük önem arz eden Hasa nçelebi demir yatakları Malatya'nın Hekimhan ilçesinin Hasa nçelebi bucağı yakınlarında bucağın 2 km. güneybatısında yer almaktadır. Skapolitler İçindeki manyetit he-

matit mineralizasyonunu havi demir cevheri için daha ileri safhalardaki çalışmalara ışık tutmak amacıyla hazırlanan etü de göre, cevherleşmenin ortalama (Fe) tenoru % 15.22 olup tesbit edilen rezervi 1.150.000.000 tondur.

Bugünkü bilgilere göre, Türkiye demir cevheri talebi açığının önemli bir kısmını kapatmada kullanılabilecek olan bu cevher Türkiye'nin bilinen en büyük demir madeni yatağıdır.

Üretim hedefleri : Hasa nçelebi'deki düşük tenörlü, yüksek rezervli cevherin peietleme suretiyle zenginleştirilmesinin teknolojik olarak mümkün olduğu MTA'ca ortaya konmuştur. Bu cevherin sinterleme ile zenginleştirilmesi alternatifi üzerinde durulmaktadır.

Maden 800 kotuna kadar işletildiği takdirde 20 yıllık ömrü süresince yılda 4.5 - 6 milyon ton % 64 Fe konsantre üretilmektedir.

Bu üretim sırasında yılda 27 milyon ton kazı yapılacaktır. Kazının 22 milyon ton/yılı tuvenan cevher, 2 milyon ton/yılı zayıat, 15 milyon ton/yılı artık ve 5 milyon ton/yılı da dekapaj olacaktır.

Cevher üzerinde teknolojik zenginleştirme etü dleri çalışmaları sonunda ne miktar parça, sinterlik ve peletlik konsantre üretebileceği ortaya konacaktır.

Tesislerin kuruluş yerleri : Kirma, eleme, öğütme ve zenginleştirme tesisleri ile tuvenan stok sahasının Uludere vadisinde, Hasa nçelebi istasyonunun Güneyine tesis edilmesini topografik şartlar zorunlu kılmaktadır. Böylece yılda en az 22 milyon ton tuvenan cevherin en kısa mesafeye topografik şartlara en uygun olarak taşınması sağlanmış olacaktır.

Diğer taraftan bu saha yükleme istasyonu, zenginleştirme ve aglomerasyon, stok sahaları ve benzeri tesislerin yerleştirilmesi için yetersizdir. Bu bakımdan tu-

venan cevher burada kırma, eleme, öğütme ve manyetik separasyon işlemlerine tabi tutularak 4.5 - 6 milyon ton/yıl miktarındaki % 64 Fe tenörlü aglomeratik konsantrenin borulu sistemle (hidrolik) ;

— Yazıhan düzünde kurlacak aglomerasyon tesis ve yükleme istasyonlarına,

— Sivas'ta 4 demir çelik tesisleri yanında kurulacak aglomerasyon tesislerine.

— İskenderun Demir - Çelik tesislerin yanında kurulacak aglomerasyon tesislerine veya,

— Yazıhan düzündeki tesislerden elde edilen aglomeranın tamamının veya bir kısmının,

1 — İskenderun'a

2 — Sivas'a

nakli yerinde olacaktır.

Bu dört alternatifin fizibilite safhasında incelenmesi gerekmektedir.

Kırma ve zenginleştirme tesislerinden çıkacak 15 milyon ton/yıl miktarındaki ince artık, saha civarında seçilen 4 küçük artık baraj yerlerine hidrolik sistemle veya diğer bir usulle taşınabilecektir. 5 milyon ton/yıl miktarındaki dekapaf ise artık baraj yerlerindeki bentlemelere veya barajların bulunduğu derenin vadisine atılabilecektir.

Alt yapı yatırımı gerekleri : Ulaşım İmkânının sağlanması için bölgede mevcut kara ve demiryolları kapasitelerinin, arttırılma-

sı, Yazıhan düzünde 10-20 kişilik Charter uçaklarının inebileceği bir hava alanı yapılması gerekmektedir.

işletmeye gerekli tahminen 500 milyon KWh yıllık elektrik gücünün temini için Keban veya Elbistan'dan veya Karakaya barajından 380KV'luk bir enerji nakil hatının çekilmesi zorunlu olmaktadır.

Su ihtiyacı Hasançelebi - i ve Hasançelebi II adlarında kurulacak iki barajdan karşılanması düşünülen işletme veya tesis için üç ayrı sosyalite yapılması gerekmektedir :

— Hasançelebi bucağı düzeyindeki işçi sitesi,

— Hakimhan'ın batısındaki sosyal site,

— Yazıhan civarındaki pelet sitesi,

Son çalışmalarla rezerv yükseldi : Türkiye Demir - Çelik işletmeleri bünyesinde teşkil edilen Hasançelebi proje grubunca yapılan ilâve çalışmalar sonunda Hasançelebi demir yataklarının rezerv rakamlarının yeniden düzenlenmiştir.

Bu çalışmalar sonucunda elde edilen bulgulara göre % 11,52 Fe tenörlü rezerv 973 milyon tondur. Ayrıca ilâve sondajlarla tahkiki halinde ortalama Fe tenörö % 13,68 olan 330 milyon tonluk bir muhtemel rezerv beklenmektedir.

Fizibilite etüdü ihale hazırlıkları : Hasançelebi Proje Grubu çok kaba tahminlerle 7 milyar liralık yatırım gerektiren bu projenin fizibilite etüdü hazırlıklarını sürdürmektedir.